Ch5 - Năm Pháp - XVIII. Phẩm Nam Cư Sĩ (Upāsakavagga)

Kinh Tăng Chi Bộ (VNC PHVN, 2021)

652 KINH TĂNG CHI Bộ

xvm. PHẨM NAM Cư Sĩ (UPẴSAKAK4GGA)

L KINH SỢ HÃI (Sarajjasutta) (A. III. 203) 171. Như vầy tôi nghe. Một thời, Thế Tôn trú ở Sãvatthi, tại Jetavana, khu vườn ông Anãthapindika. Tại đây5 The Tôn gọi các Tỷ-kheo: Này các Tỷ-kheo! Thưa vâng5 bạch Thế Tôn. Ạ _ FT^ 7 r -í _ 1 Ar A. _ _____ 4. _ rr^l < __ Ạ rT-ĩ /\ A ryi /\ A • 1 Các Tỷ-kheo ây vâng đáp Thê Tôn. Thê Tôn nói như sau: -Thành tựu năm pháp, này các Tỷ-kheo5 nam cư sĩ rơi vào sự sợ hãi. Thế nào là năm? Sát sanh, lấy của không cho, tà hạnh trong các dục5 nói láo, đắm say rượu men rượu nấu. Thành tựu năm pháp này, này các Tỷ-kheo, nam cư sĩ rơi vào sự sợ hãi. Thành tựu năm pháp này, này các Tỷ-kheo, nam cư sĩ không có sợ hãi. Thế nào là năm? Từ bỏ sát sanh, từ bỏ lấy của không cho, từ bỏ tà hạnh trong các dục, từ bỏ nói láo, từ bỏ đắm say rượu men rượu nấu. Thành tựu năm pháp này, này các Tỷ-kheo5 nam cư sĩ không có sợ hãi. II. KINH KHÔNG sợ HÃI(yisãradasutta) (Ả. III. 203) 172. Thành tựu năm pháp, này các Tỷ-kheo5 nam cư sĩ sông ở gia đình có sợ hãi. Thế nào là năm? Sát sanh, lấy của không cho, tà hạnh trong các dục? nói láo, đắm say rượu men rượu nấu. Thành tựu năm pháp này, này các Tỷ-kheo5 nam cư sĩ sông ở gia đình có sợ hãi. Thành tựu năm pháp, này các Tỷ-kheo, nam cư sĩ sống ở gia đình không có sợ hãi. Thế nào là năm? Từ bỏ sát sanh, từ bỏ lấy của không cho, từ bỏ tà hạnh trong các dục5 từ bỏ nói láo, từ bỏ đắm say rượu men rượu nấu. Thành tựu năm pháp này, này các Tỷ-kheo, nam cư sĩ sống ở gia đình không có sợ hãi. III. KINH ĐỊA NGỤC (Nirayasutta) (A. III. 204) 173. Thành tựu năm pháp, này các Tỷ-kheo5 nam cư sĩ như vậy tương xứng bị rơi vào địa ngục. Thê nào là năm? Sát sanh, lây của không cho, tà hạnh trong các dục, nói láo, đắm say rượu men rượu nấu.

CHƯƠNG V. NĂM PHÁP 653

Thành tựu năm pháp này, này các Tỷ-kheo9 nam cư sĩ như vậy tương xứng bị rơi vào địa ngục. Thành tựu năm pháp này, này các Tỷ-kheo5 nam cư sĩ như vậy tương xứng được sanh lên cõi trời. Thê nào là năm? Từ bỏ sát sanh, từ bỏ lây của không cho, từ bỏ tà hạnh trong các dục, từ bỏ nói láo, từ bỏ đăm say rượu men rượu nâu. Thành tựu năm pháp này, này các Tỷ-kheo, nam cư sĩ như vậy tương xứng được sanh lên cõi trời. IV. KINH HẬN THÙ (Verasutta) (A. III. 204) 174. Rồi gia chủ Anãthapindika đi đến Thế Tồn; sau khi đến, đảnh lễ Thế Tôn rồi ngồi xuống một bên. Thế Tôn nói với gia chủ Anãthapindika đang ngồi một bên: -Này gia chủ, ai không đoạn tận năm sự sợ hãi hận thù, được gọi là ác giới và sanh vào địa ngục. Thê nào là năm? Sát sanh? lây của không cho, tà hạnh trong các dục5 nói láo5 đăm say rượu men rượu nâu. Này gia chủ, ai không đoạn tận năm sự sợ hãi hận thù này9 được gọi là ác giới và sanh vào địa ngục. Này gia chủ, ai đoạn tận năm sự sợ hãi hận thù5 được gọi là có giới và sanh lên cõi trời. Thế nào là năm? Sát sanh5 lấy của không cho... đắm say rượu men rượu nấu. Này gia chủ, ai đoạn tận năm sự sợ hãi hận thù này, được gọi là có giới và sanh lên cõi trời. Này

gia chủ, người sát sanh, do duyên sát sanh, hiện tại sanh khởi sự sợ hãi hận thù, đời sau sanh khởi sự sợ hãi hận thù, tâm cảm thọ khổ ưu. Từ bỏ sát sanh, hiện tại không sanh khởi sự sợ hãi hận thù, đời sau không sanh khởi sự sợ hãi hận thù, tâm không cảm thọ khổ ưu. Người từ bỏ sát sanh, như vậy, sự sợ hãi hận thù ây được tịnh chỉ. Này gia chủ5 người lấy của không cho... Này gia chủ, người có tà hạnh trong các dục... Này gia chủ, người nói láo... Này gia chủ5 người đăm say rượu men rượu nấu, do duyên đắm say rượu men rượu nấu, hiện tại sanh khởi sợ hãi hận thù5 đời sau sanh khởi sự sợ hãi hận thù, tâm cảm thọ khổ ưu. Người từ bỏ đắm say rượu men rượu nấu, hiện tại không sanh khởi sự sợ hãi hận thù? đời sau không sanh khởi sự sợ hãi hận thù, tâm không cảm thọ khô ưu. Người từ bỏ đắm say rượu men rượu nấu, như vậy, sự sợ hãi hận thù ây được tịnh chỉ. Ai sát hại sanh linh, Và nói láo ở đời, Lấy của cải không cho, Đi đến vợ người khác, : e r Và người mãi đăm say, Uông rượu men rượu nâu, Không đoạn năm hận thù,

Được gọi là ác giới, Mệnh chung sanh ác tuệ5 Bị rơi vào địa ngục. Ai không hại sanh linh, Không nói láo ở đời5 Không lấy của không cho, Không đi đến vợ người, Người nào không đăm say, Rượu men và rượu nấu, Đoạn tận năm hận thù, Được gọi là có giới, Mệnh chung sanh trí tuệ? Được sanh lên cõi lành. V KINH KẺ BỊ VẤT BỎ (Canặãỉasutta) (A. III. 206) 175. Thành tựu năm pháp, này các Tỷ-kheo5 một nam cư sĩ là kẻ bị vất bỏ khỏi giới nam cư sT, là câu uê cho nam cư sĩ, là tôi hạ liệt cho nam cư sĩ. Thế nào là năm? Không có lòng tin; ác giới; đoán tương lai với những nghi lễ đặc biệt; tin tưởng điêm lành5 không tin hành động; tìm kiêm ngoài [Tăng chúng] người xứng đáng tôn trọng và tại đấy phục vụ trước. Thành tựu năm pháp này, này các Tỷ-kheo5 một nam cư sĩ là kẻ bị vất bỏ khỏi giới nam cư si, là câu uê cho nam cư sĩ9 là tôi hạ liệt cho nam cư sĩ. Thành tựu năm pháp này, này các Tỷ-kheo, một nam cư sĩ là hòn ngọc trong giới nam cư si, là hoa sen hông trong giới nam cư si, là hoa sen trăng trong giới nam cư sĩ. Thê nào là năm? Có lòng tin; có giới; không đoán tương lai với những nghi lê đặc biệt; không tin tưởng điêm lành5 tin tưởng ở hành động; không tìm kiếm ngoài [Tăng chúng] người xứng đáng tôn trọng và tại đấy phục vụ trước. Thành tựu năm pháp này, này các Tỷ-kheo5 người nam cư sĩ là hòn nạọc trong giới nam cư si, là hoa sen hồng trong giới nam cư sĩ, là hoa sen trăng trong giới nam cư sĩ. VI. KINH HOAN HỶ (Pĩtisuttă)^ (A. III. 206) 176. Rồi gia chủ Anãthapindika với khoảng năm trăm nam cư sĩ đi đến Thế rr^ 11* jL j. 9 i 1 /\ ÍTĨ /V & _ _ • Ạ _ _ FTii FT1 /y r • r. * Tôn; sau khi đen, đảnh lê Thê Tôn roi ngôi xuông một bên. Thê Tôn nói với gia chủ Anãthapindika đang ngồi một bên: Này gia chiỉ, ông đã cung cấp cho chúng Tỷ-kheo các vật dụng cần thiết như y, đồ ăn khất thực, sàng tọa5 dược phẩm trị bệnh. Nhung ông chớ có bằng lòng với ý nghi: "Chúng ta đã cung cấp cho chúng Tỷ-kheo các vật dụng cần thiêt như y, đô ăn khât thực? sàng tọa, dược phâm trị benh.” Do vậy, này gia chủ5

178 Tham chiếu: Tạp.(T.02. 0099.482. 0122c24).

ông cân phải học tập như sau: "Vói phương tiện nào chúng ta thỉnh thoảng đạt được và an trú hỷ do viễn ly sanh." Như vậy? này gia chủ5 ông cần phải học tập. Được nghe nói như vậy? Tôn giả Sãriputta bạch Thế Tôn: Thật vi diệu thay, bạch Thế Tôn! Thật hy hữu thay, bạch Thế Tôn! Khéo nói thay là lời nói này của Thế Tôn: “Này gia chủ? ông đã cung cấp cho chúng Tỷ-kheo các vật dụng cần thiết như y, đồ ăn khất thực, sàng tọa5 dược phẩm trị bệnh. Nhưng ông chớ có bằng lòng với ý nghĩ: 'Chúng ta đã cung cấp cho chúng Tỷ-kheo các vật dụng cần thiết như y, đồ ăn khất thực5 sàng tọa, dược phẩm trị bệnh/ Do vậy? ông cần phải học tập như sau: 'Với phương tiện nào, chúng ta thỉnh thoảng đạt được và an trú hỷ do viễn ly sanh/ Như vậy, này gia chủ? ông cần phải học tap." Bạch Thế Ton, khi nào vị Thánh đệ tử đạt đến và an trú hỷ do viễn ly sanh, trong thời gian ấy, năm sự việc không xảy ra: Khổ và ưu liên hệ đến dục, trong thời gian ấy không khởi lên cho người ấy; lạc và hỷ liên hệ đên dục, trong thời gian ây không khởi lên cho người ấy; khổ và ưu liên hệ đến bất thiện, trong thời gian ấy không khởi lên cho người ấy; lạc và hỷ liên hệ đến bất thiện, trong thời gian ấy không khởi lên cho người ấy; khổ và ưu liên hệ đến thiện, trong thời gian ấy không khởi lên cho người ấy. Bạch Thế Ton, khi nào vị Thánh đệ tử đạt đến và an trú hỷ do viễn ly sanh, trong thời gian ấy, năm sự việc này không xảy ra. Lành thay! Lành thay! Này Sãriputta, trong khi vị Thánh đệ tử đạt được và an trú hỷ do viễn ly sanh, trong thời gian ấy9 năm sự kiện không xảy ra cho người ấy: Khổ và ưu liên hệ đến dục trong thời gian ấy không xảy ra cho người ấy; lạc và hỷ liên hệ đến dục trong thời gian ấy không xảy ra cho người ấy; khổ và ưu liên hệ đến bất thiện trong thời gian ấy không xảy ra cho người ấy; lạc và hỷ liên hệ đến bất thiện trong thời gian ấy không xảy ra cho người ấy; khổ và ưu liên hệ đến thiện, trong thời gian ấy không xảy ra cho người ấy. Này Sãriputta, trong khi vị Thánh đệ tử đạt được và an trú hỷ do viễn ly sanh, trong thời gian ấy, năm sự kiện này không xảy ra cho người ấy. VII. KINH NGƯỜI BUÔN BÁN (Vanijjasuttd) (A. III. 208) 177. Có năm nghề buôn bán, này các Tỷ-kheo5 một nam cư sĩ không nên làm. Thế nào là năm? Buôn bán đao kiếm, buôn bán người, buôn bán thịt, buôn bán rượu, buôn bán thuốc độc. Có năm nghề buôn bán này, này các Tỷ-kheo, một nam cư sĩ không nên làm. VIII. KINH CÁC VUA (Rãịãsutta) (Ắ. III. 208) 178. Các ông nghĩ thế nào, này các Tỷ-kheo, các ông có thấy hay có nghe như sau không: uNgười này đoạn tận sát sanh, từ bỏ sát sanh. Rồi các vua chúa bắt người ây do nhân từ bỏ sát sanh, sát hại hay bắt trói, hay tân xuất, hay làm gì người ấy tùy theo ý muon,9? Thưa không, bạch Thế Tôn.

656 KINH TĂNG CHI BỘ

- Lành thay! Này các Tỷ-kheo, Ta cũng không thấy, cũng không nghe như sau: "Người này đoạn tận sát sanh, từ bỏ sát sanh. Rồi do nhân từ bỏ sát sanh, các vua bắt người ấy sát hại hay bắt trói, hay tẩn xuất, hay làm gì người ấy tùy theo ý muôn.^, Nhưng nêu có người nói vê ác nghiệp của người ây như sau: "Người này sát hại sinh mạng của nữ nhân hay nam nhân.” Rồi các vua bắt người ấy, do nhân sát hại sinh mạng, sát hại hay bắt trói, hay tẩn xuất, hay làm gì người ấy tùy theo ý muốn. Các ông có thấy như vậy, hay nghe như vậy chăng? - Bạch Thế Tôn, chúng con có thấy, có nghe như vậy, và sẽ được nghe như vậy nữa. Này các Tỷ-kheo, các ông nghĩ thê nào, các ông có thây hay có nghe như sau không: "Người này đoạn tận lấy của không cho, từ bỏ lấy của không

cho. Rồi các vua bắt người ấy, do nhân từ bỏ lây của không cho, sát hại hay bắt trói5 hay tẩn xuất, hay làm gì người ấy tùy theo ý muốn,,7 - Thưa không, bạch Thế Tôn. - Lành thay! Này các Tỷ-kheo, Ta cũng không thấy, cũng không nghe như sau: "Người này đoạn tận lấy của không cho, từ bỏ lấy của không cho. Rồi các vua bắt người ấy, do nhân từ bỏ lấy của không cho, sát hại hay bắt trói, hay tẩn xuất, hay làm gì người ấy tùy theo ý muốn.,, Nhưng nếu có người nói về ác nghiệp của người ấy như sau: "Người này lấy của không cho gọi là ăn trộm, từ làng hay từ khu rừng." Rồi các vua bắt người ấy, do nhân lấy của không cho, sát hại hay bắt trói, hay tẩn xuất, hay làm gì người ấy tùy theo ý muốn. Các ông có thấy như vậy? hay nghe như vậy chăng? - Bạch Thế Tôn, chúng con có thấy, có nghe như vậy, và sẽ được nghe như vậy nữa. Này các Tỷ-kheo9 các ông nghĩ thế nào? các ông có thấy hay có nghe như sau không: "Người này đoạn tận tà hạnh trong các dục5 từ bỏ tà hạnh trong các dục. Rôi các vua băt người ây, do nhân từ bỏ tà hạnh trong các dục, sát hại, hay băt trói, hay tân xuât, hay làm gì người ây tùy theo ý muôn,,? Thưa không, bạch Thế Tôn. Lành thay! Này các Tỷ-kheo, Ta cũng không thấy, cũng không nghe như sau: "Nguôi này đoạn tận tà hạnh trong các dục, từ bỏ tà hạnh trong các dục. Rồi các vua bắt người ấy, do nhân từ bỏ tà hạnh trong các dục5 sát hại hay bắt trói, hay tân xuât5 hay làm gì người ây tùy theo ý muôn.,, Nhưng nêu có người nói về ác nghiệp của người ấy như sau: "Người này có tà hạnh với những người đàn bà của người khác, với những thiếu nữ của người khác." Rồi các vua bắt người ấy, do nhân tà hạnh trong các dục, sát hại hay bắt trói, hay tẩn xuất, hay làm gì người ấy tùy theo ý muốn. Các ông có thấy như vậy, hay có nghe như vậy chăng? - Bạch Thế Tôn, chúng con có thấy, có nghe như vậy, và sẽ được nghe như vậy nữa.

CHƯƠNG V. NĂM PHÁP 657

Này các Tỷ-kheo, các ông nghĩ thê nào5 các ông có thây và có nghe như sau không: "Người này đoạn tận nói láo, từ bỏ nói láo. Rồi các vua bắt người ấy, do nhân từ bỏ nói láo, sát hại, hay bắt trói, hay tẩn xuất, hay làm gì người ấy tùy theo ý muốn,5? - Thưa không, bạch Thế Tôn. Lành thay! Này các Tỷ-kheo9 Ta cũng khônẹ thây, cũng không nghe như sau: "Người này đoạn tận nói láo, từ bỏ nói láo. Rôi các vua chúa bắt người ấy, do nhân từ bỏ nói láo, sát hại hay băt trói, hay tân xuât, hay làm gì người ây tùy theo ý mu6n." Nhưng nếu có người nói về ác nghiệp của người ấy như sau: "Người này do nói láo, phá hoại hạnh phúc của người gia chủ hay con người gia chủ.,, Rồi các vua bắt người ấy, và do nhân nói láo5 sát hại hay bắt trói, hay tẩn xuất, hay làm gì người ấy tùy theo ý muốn. Các ông có thấy như vậy, hay có nghe như vậy chăng? Bạch Thê Tôn, chúng con có thây, có nghe như vậy? và sẽ được nghe như vậy nữa. Này các Tỷ-kheo5 các ông nghĩ thế nào, các ông có thấy hay có nghe như sau không: "Người này đoạn tận đắm say rượu men rượu nấu. Rồi các vua bắt người ấy, do nhân từ bỏ đắm say rượu men rượu nấu, sát hại, bắt trói? hay tẩn xuất, hay làm gì người ấy tùy theo ý mu6n"? -Thưa không, bạch Thế Tôn. - Lành thay! Này các Tỷ-kheo, Ta cũng không thấy, cũng không nghe như sau: "Người này đoạn tận đắm say rượu men rượu nấu. Rồi các vua chúa bắt người ấy, do nhân từ bỏ đắm say rượu men rượu nấu, sát hại, hay bắt trói5 hay tẩn xuất, hay làm ệi người ấy tùy theo ý muốn.,, Nhưng nếu có người nói về ác nghiệp của người ây như sau: "Người này do nhân đăm say rượu men rượu nâu, lấy

của không cho, gọi là ăn trộm từ làng hay từ khu rừng; người này do nhân đắm say rượu men rượu nấu, có tà hạnh đối với những nữ nhân của các người khác, đôi với các thiêu nữ của những người khác; người này do nhân đăm say rượu men rượu nấu, nói láo, phá hoại hạnh phúc người gia chủ hay con người gia chiV' Rồi các vua bắt người ấy, do nhân đắm say rượu men rượu nấu, sát hại hay băt trói, hay tân xuất, hay làm gì người ây tùy theo ý muôn. Các ông có thấy như vậy, có nghe như vậy chăng? -Bạch Thế T6n, chúng con có thấy, có nghe như vậy và sẽ được nghe như vậy nữa. IX. KINH GIA CHỦ (Gihisutta)119 (Ả. III. 211) 179. Gia chủ Anăthapindika với khoảng năm trăm nam cư sĩ đoanh vây, đi rr^i rr^ i i * ->• A j. 7 1 1 A rT^i rnri r\ A * /y • /V J i A mi ' r~r\ den The Ton; sau khi đen, đảnh le The Ton roi ngôi xuong một ben. The Ton bảo Tôn giả Sãriputta:179

179 Tham chiếu: ưu-bà-tắc kỉnh (7L01. 0026.128. 0616a27).

Này Sãriputta, ông có biết người gia chủ mặc áo trắng mà sở hành được bảo vệ trong năm học giới, và có được không khó khăn, có được không mệt nhọc5 có được không phí sức bốn tăng thượng tâm5 hiện tại lạc trú,180 nếu vị ấy muốn, có thể tự đáp về mình như sau: “Ta đã đoạn tận địa ngục, đoạn tận khỏi sanh vào loài bàng sanh, đoạn tận loài ngạ quỷ9 đoạn tận cõi dữ, ác thú? đọa xứ. Ta là bậc Dự Lưu, không còn phải thối đọa, quyêt chắc đạt được Chánh giác." Vậy sở hành được bảo vệ trong năm học giới nào? Ở đây, này Sãriputta, vị Thánh đệ tử từ bỏ sát sanh, từ bỏ lấy của không cho, từ bỏ tà hạnh trong các dục, từ bỏ nói láo, từ bỏ đắm say rượu men rượu nấu. Sở hành được bảo vệ trong năm học giới này. Vị ấy có được không khó khăn5 có được không mệt nhọc? có được không phí sức bốn tăng thượng tâm, hiện tại lạc trú nào? Ở đây, này Sãriputta, vị Thánh đệ tử có lòng tịnh tín bất động đối với đức Phật: "Thế Tôn là bậc A-la-hán, Chánh Đẳng Giác, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Si, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhơn Sư5 Phật, Thế Tôn?5 Đây là tăng thượng tâm, hiện tại lạc trú thứ nhất, vị ấy đã chứng được nhờ làm cho thanh tịnh tâm chưa được thanh tịnh? làm cho trong sáng tâm chưa được trong sáng. Lại nữa, này Sãriputta, vị Thánh đệ tử thành tựu lòng tịnh tín bất động đối với Pháp: "Pháp được Thế Tôn khéo thuyết, thiết thực hiện tại, không có thời gian, đến để mà thấy, có khả năng hướng thượng, được người trí tự mình giác hiểu." Đây là tăng thượng tâm, hiện tại lạc trú thứ hai, vị ấy đã chứng được nhờ làm cho thanh tịnh tâm chưa được thanh tịnh, làm cho trong sáng tâm chưa được trong sáng. Lại nữa, này Săriputta, vị Thánh đệ tử thành tựu lòng tịnh tín bất động đối với chúng Tăng: "Diệu hạnh là chúng đệ tử Thế Tôn? Trực hạnh là chúng đệ tử Thế Tôn, ứng lỵ hạnh là chúng đệ tử Thế Tôn, Chánh hạnh là chúng đệ tử Thế Tôn? tức là bon đôi tám vị. Chúng đệ tử Thế Tôn đáng được cung kính, đáng được tôn trọng, đáng được cúng dường, đáng được chắp tay, là vô thượng phước điền ở đờiy Đây là tăng thượng tâm, hiện tại lạc trú thứ ba, vị ấy đã chứng được nhờ làm cho thanh tịnh tâm chưa được thanh tịnh, làm cho trong sáng tâm chưa được trong sáng. Lại nữa, này Sãriputta, vị Thánh đệ tử thành tựu giới được bậc Thánh ái kính, không có bể vụn, không bị sứt mẻ, không tỳ vết, không ô nhiễm, đem lại giải thoát, được người trí tán

thán? làm cho an lạc, hướng đến thiền định. Đây là tăng thượng tâm, hiện tại lạc trú thứ tư, vị ấy đã chứng được nhờ làm cho thanh tịnh tâm chưa được thanh tịnh, làm cho trong sáng tâm chưa được trong sáng. Bốn tăng thượng tâm? hiện tại lạc trú này được vị Thánh đệ tử chứng đắc không khó khăn, chứng đắc không mệt nhọc5 chứng đắc không phí sức.

180 Xem A. IV. 405; D. II. 93; s. V. 357. Bốn pháp này được gọi là Pháp kính.

Này Sãriputta, ông có biết người gia chủ mặc áo trắng mà sở hành được bảo vệ trong năm học giới, và có được không khó khăn5 có được kh6ng mệt nhọc, có được không phí sức bốn tăng thượng tâm, hiện tại lạc trú; nếu vị ấy muốn, có thể tự đáp về mình như sau: "Ta đã đoạn tận địa ngục5 đoạn tận khỏi sanh vào loài bàng sanh, đoạn tận loài ngạ quỷ, đoạn tận cõi dữ, ác thú, đọa xứ. Ta là bậc
Dự Lưu, không còn phải thối đọa5 quyết chắc đạt được Chánh giác."
Thấy sợ hãi địa ngục,
Hãy tránh xa điều ác9
Khéo chấp nhận Chánh pháp,
Bậc hiền trí tránh xa,
Không hại các chúng sanh,
Những vật có nỗ lực.
Biết không có nói láo,
Không lấy của không cho,
Tự băng lòng vợ minh,
Tránh xa vợ người khác.
Người biết không uống rượu,
Khiến tâm trí me loạn,
Hãy tùy niệm đến Phật5
Hãy tùy niệm đến Pháp,
Hãy tu tâm không sân,
Hãy tu tâm nhiêu ích,
Để xứng đáng được sanh,
Cảnh giới các chư thiên,
Cầu công đức lợi ích,
Hãy cung cấp vật thí,
Trước thí bậc Chí thiện,
Mới mong có quả lớn.
Này Sãriputta,
Ta sẽ nói cho ông?
Các bậc Chí thiện ấy,
Ong hãy lăng nghe Ta.

Như trong một đàn bò5
Có con đen5 trăng, đỏ9
Màu hung hayA có đôm,
CÓ con màu bô câu5
Dầu con bò màu gi,
Kiêm được con bò thuân,
Con vật kéo sức mạnh,
Đẹp, lanh và hăng hái,
Mặc kệ nó màu gi,
660 KINH TĂNG CHI Bộ

Liền mắc vào gánh nặng.
Cũng vậy, giữa loài người,
Dầu có sinh chỗ nào,
Hoàng tộc9 Bà-la-môn,
Thương gia hay nô bộc,
Kẻ không có giai cấp,
Hay hạ cấp đổ phân,
Giữa những người như vậy,
Ai điều phục, thuần thục,
Ngay thẳng, đủ giới đức,
Nói thực5 biết tàm quý?
Sanh tử đã đoạn tận,
Phạm hạnh được vẹn toàn,
Gánh nặng đã hạ xuống,
Không còn bị trói buộc,
Việc cần làm đã làm,
Không còn bị lậu hoặc,
Đã đến bờ bên kia,
Không chấp trước, tịch tịnh5
Phước điền ấy vô cấu,
Quả lớn đáng cúng dường.
Những kẻ ngu không biết,
Thiếu trí, ít nghe nhiều,
Chỉ bố thí bên ngoài,
Không đến gần người thiện.
Những ai gần người thiện,
Có tuệ? tôn bậc hiền,
Họ tin bậc Thiện Thệ,
An trú tận gốc rễ5

Sanh thiên hay ở dây,
Được sanh gia đình tốt5
Bậc trí tuân tự tiên,
Chứng được cảnh Niết-bàn.

X. KINH CƯ SĨ GAVESĨ (Gavesĩsuttă)^ (Ả. III. 214) 180. Một thời, Thể Tôn đang đi du hành giữa dân chúng Kosala cùng với đại chúng Tỷ-kheo. Trong khi đang đi trên đường, Thế Tôn thấy một chỗ có khóm rừng cây Sãla to lớn. Thấy vậy5 Ngài bước xuống đường, đi đến khóm rừng cây Sãla, đi sâu vào rừng Sãla ấy, và tại một địa điểm, Ngài mỉm cười. Rồi Tôn giả Ãnanda suy nghĩ: “Do nhân gi, do duyên gì, Thế Tôn tỏ lộ mỉm

181 Bản tiếng Anh của PTS: Gavesin, the Seeker, nghĩa là Gavesĩ, người tầm cầu.

cười? Không phải không có duyên cớ5 các Như Lai tỏ lộ mỉm cười.,, Rồi Tôn giả Ãnanda bạch Thế Tôn: - Bạch Thế Ton, do nhân gì, do duyên gi, Thế Tôn tỏ lộ mỉm cười? Không phải không có duyên cớ5 các Như Lai tỏ lộ mỉm cười. —Thuở xưa, này Ãnanda, tại địa điểm này5 có một thành phố phồn thịnh, giàu có và dân cư đông đúc. Tại thành phố ấy, này Ãnanda5 Thế Tôn Kassapa, bậc A-la-hán Chánh Đẳng Giác ở gần đây. Này Ãnanda, Gavesĩ là một nam cư sĩ của Thế Tôn Kassapa, bậc A-la-hán Chánh Đẳng Giác, nhưng giữ giới không được viên mãn. Rồi này Ananda, có khoảng năm trăm nam cư sĩ được cư sĩ Gavesĩ thuyết pháp và khích le, các người này giữ giới luật không được viên mãn. Rồi này Ananda, nam cư sĩ Gavesĩ suy nghĩ như sau: "Ta giúp đỡ rất nhiều năm trăm vị nam cư sĩ này, ta đi trước, ta khích lệ họ5 nhưng ta giữ giới luật không được viên mãn. Như vậy là đông đăng giông nhau, không có gì trội hơn, nhiều hơn. Vậy ta hãy làm điều gì trội hơn, nhiều hơn." Rồi này Ãnanda, nam cư sĩ rGavesĩ đi đen năm • trăm r nam cư sĩ; sau khi đen, nói với năm trăm \ nam cư sĩ ây như sau: "Này các Tôn giả5 bắt đâu từ hôm nay, ta sẽ thọ trì viên mãn trong các giới mat.” Rồi này Ãnanda, năm trăm nam cư sĩ ấy suy nghĩ như sau: "Tôn giả Gavesĩ đã giúp đỡ chúng ta rất nhiều, đã đi trước, đã khích lệ chúng ta. Tôn giả Gavesĩ sẽ thọ trì viên mãn trong các giới luật. Tại sao chúng ta lại không như vay!" Rồi này Ãnanda, năm trăm nam cư sĩ ấy đi đến nam cư sĩ Gavesĩ; sau khi đến5 nói với nam cư sĩ Gavesĩ: "Bắt đầu từ hôm nay, thưa Tôn giả Gavesĩ, chúng tôi sẽ thọ trì viên mãn trong các giới hiậty Rồi này Ãnanda, nam cư sĩ Gavesĩ suy nghĩ như sau: “Ta giúp đỡ rất nhiều cho năm trăm nam cư sĩ này, ta đi trước, ta khích lệ họ. Ta thọ trì viên mãn trong các giới luật và năm trăm nam cư sĩ này cũng thọ trì viên mãn trong các giới luật. Như vậy là đồng đẳng giống nhau, không có gì trội hơn, nhiều hơn. Vậy ta hãy làm điều gì trội hơn, nhiều hơn.,^ Rồi này Ãnanda, nam cư sĩ Gavesĩ đi đến năm trăm nam cư sĩ; sau khi đến? nói với năm trăm vị nam cư sĩ ấy như sau: "Bắt đầu từ ngày hôm nay, này các Tôn giả, ta sẽ hành Phạm hạnh, sống viễn ly, từ bỏ dâm dục hạ liet." Rồi này Ananda, năm trăm nam cư sĩ ấy suy nghĩ như sau: "Tôn giả Gavesĩ giúp đỡ chúng ta rất nhiều, đã đi trước và khích lệ chúng ta. Và Tôn giả Gavesĩ sẽ hành Phạm hạnh, sống viễn ly, từ bỏ dâm dục hạ liệt. Tại sao chúng ta lại không như vay!" Rồi này Ãnanda, năm trăm nam cư sĩ ấy đi đến nam cư sĩ

Gavesĩ; sau khi đến5 nói với nam cư sĩ Gavesĩ: "Bắt đầu từ hôm nay, thưa Tôn giả Gavesĩ, chúng tôi sẽ hành Phạm hạnh, sống viễn ly, từ bỏ dâm dục hạ ỉiệty Rồi nam cư sĩ Gavesĩ suy nghĩ như sau: "Ta giúp đỡ rất nhiều cho năm trăm nam cư sĩ này, ta đi trước, ta khích lệ họ. Ta thọ trì viên mãn trong các giới luật, năm trăm nam cư sĩ này cũng thọ trì viên mãn trong các giới luật; ta hành Phạm hạnh, sống viễn ly, từ bỏ dâm dục hạ liệt và năm trăm nam cư

SĨ này cũng hành Phạm hạnh, sống viễn ly, từ bỏ dâm dục hạ liệt. Như vậy là đồng đẳng giống nhau, không có gì trội hơn, nhiều hơn. Vậy ta hãy làm điều gì trội hơn, nhiều hơn." Rồi này Ãnanda, nam cư sĩ Gavesĩ đi đến năm trăm • # r A r y

nam cư sĩ; sau khi đên, nói với năm trăm vị nam cư sĩ ây như sau: "Bt đâu từ ngày hôm nay, này các Tôn giả, ta sẽ ăn mỗi ngày một bữa, không ăn ban đêm5 từ bỏ ăn phi thời?5 Rồi này Ãnanda, năm trăm nam cư sĩ ấy suy nghĩ như sau: "Tôn giả Gavesĩ giúp đỡ chúng ta rất nhiều, đã đi trước và khích lệ chúng ta. Tôn giả Gavesĩ sẽ ăn mỗi ngày một bữa, không ăn ban đêm, từ bỏ ăn phi thời. Tại sao chúng ta lại không như vậy!95 Rồi này Ãnanda, năm trăm nam cư sĩ ấy đi đến nam cư sĩ Gavesĩ; sau khi đến9 nói với nam cư sĩ Gavesĩ: "Bắt đầu từ hôm nay, thưa Tôn giả Gavesĩ, chúng tôi sẽ thọ trì ăn mỗi ngày một bữa, không ăn ban đêm5 từ bỏ an phi thời?5 Rồi này Ảnanda, nam cư sĩ Gavesĩ suy nghĩ như sau: “Ta giúp đỡ cho năm trăm nam cư sĩ này rất nhiều, ta đã đi trước và khích lệ họ. Nay ta thọ trì viên mãn trong các giới luật và năm trăm nam cư sĩ này cũng thọ trì viên mãn trong các giới luật; ta hành Phạm hạnh, sống viễn ly, từ bỏ dâm dục hạ liệt và năm trăm nam cư sĩ này cũng hành Phạm hạnh, sống viễn ly, 182 từ bỏ dâm dục hạ liệt; ta ăn mỗi ngày một bữa, không ăn ban đêm, từ bỏ ăn phi thời và năm trăm nam cư sĩ này cũng ăn môi ngày một bữa5 không ăn ban đêm, từ bỏ ăn phi thời. Như vậy là có sự đông đăng giông nhau, không có gì trội hơn, nhiêu hơn. Vậy ta hãy làm điêu gì trội hơn, nhiêu hơn.” Rôi này Ananda, Tôn giả Gavesĩ đi đên Thế Tôn Kassapa, bậc A-la-hán Chánh Đẳng Giác; sau khi đến, bạch với Thế Tôn Kassapa, bậc A-la-hán Chánh Đẳng Giác: Bạch Thế Tôn5 hãy cho con xuất gia với Thế T6n, hãy cho con thọ Đại giới! Rồi này Ananda, nam cư sĩ Gavesĩ được xuất gia với Thế Tôn Kassapa, bậc A-la-hán Chánh Đẳng Giác, được thọ Đại giới. Được thọ Đại giới không bao lâu, này Ãnanda, Tỷ-kheo Gavesĩ sống một mình, an tịnh, không phóng dật? nhiệt tâm, tinh cần; và không bao lâu5 vị này chứng được mục đích tối thượng mà các thiện nam tử xuất gia, từ bỏ gia đình, sống không gia đình hướng đến, đó là Vô thượng cứu cánh Phạm hạnh, ngay trong hiện tại5 tự mình với thắng trí chứng ngộ5 chứng đạt và an trú. Và vị ấy xác chứng: "Sanh đã tận? Phạm hạnh đã thành, những việc nên làm đã làm, không còn trở lại đời này nữa.,, Và này Ananda, năm trăm nam cư sĩ ấy suy nghĩ như sau: 66Tỷ-kheo Gavesĩ giúp đỡ chúng ta rất nhiều, đã đi trước và khích lệ chúng ta. Nay Tôn giả Gavesĩ đã cạo bỏ râu tóc5 đắp áo cà-sa, xuất gia, từ bỏ gia đình5 sống không gia đình. Tại sao chúng ta lại không như vậy!,, Rồi này Ảnanda, năm trăm nam cư sĩ ấy đi đến Thế Tôn Kassapa, bậc A-la-hán Chánh Đẳng Giác; sau khi đến, bạch Thế Tôn Kassapa, bậc A-la-hán Chánh Đẳng Giác:

182 Brahmacãrỉno ãrãcãrỉno. Xem 4 IV. 249; D. I. 4; M. III. 33.

CHƯƠNG V. NĂM PHÁP 663

Bạch Thế Tôn, hãy cho chúng con xuất gia với Thế Tôn5 hãy cho chúng con thọ Đại giới! Và này Ãnanda, năm trăm nam cư sĩ ấy được xuất gia với Thế Tôn Kassapa, bậc A-la-hán Chánh Đẳng Giác, được thọ Đại giới. Rồi này Ãnanda, Tỷ-kheo Gavesĩ suy nghĩ như sau: “Ta đã chứng được Vô thượng giải thoát này không khó khăn, chứng được không mệt nhọc5 chứng đượoá á

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.